

ΝΕΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΗΣ ΑΡΤΗΣ ΤΟΥ 1878

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Φ. ΚΑΡΑΤΖΕΝΗ

Μετά τήν έκδοσιν τῆς ιστορικῆς μου συγγραφῆς «Αἱ Ἐπαναστάσεις τῆς Ἀρτης τοῦ 1866 καὶ 1878» κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, μοῦ παρεδόθη, παρὰ τοῦ κ. Γ. Μαυρογιάννη, ἐγγόνου τοῦ Ἀναγνώστου Ντούλα Μαυρογιάννη, Προέδρου τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως Ραδοβυζίου καὶ Τζουμέρκων κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τῆς Ἀρτης τοῦ 1878, φωτοτυπία ἐκ τοῦ εἰς χεῖρας του πρωτοτύπου μιᾶς ἐνδιαφερούσης διακηρύξεως. Ἐθεωρήσαμε σκόπιμον νὰ φέρωμεν εἰς φῶς καὶ τὴν διακήρυξιν αὐτήν, ὡς ἓνα νέον στοιχεῖον χρήσιμον διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν πληροφοριῶν ποὺ ἔχομεν διὰ τὴν ἐπανάστασιν τῆς Ἀρτης τοῦ ἔτους ἐκεῖνου.

Παρέχομεν καὶ τὴν πληροφορίαν ὅτι ὁ Μαυρογιάννης ἀπεβίωσε κατὰ τὸ 1917 εἰς Σεκλίстан (Ἑλάτη), ὁ δὲ εἰς τὴν διακήρυξιν αὐτήν ὑπογραφόμενος ὡς Ἐμὶν Κοριτσαῖος, εἶναι ὁ ἑλληνομαθὴς Ἀλβανὸς ταγματάρχης Ἐμὶν Βέης, ὅστις ὑπηρετῶν εἰς Ἀρταν κατὰ τὸν χρόνον τῆς Ἐπαναστάσεως, ἀπέδρασε τὴν 20ὴν Ἰανουαρίου 1878 ἀπὸ τὰς τάξεις τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ καὶ βοηθούμενος παρὰ τῶν Δημ. Χουβαρδᾶ καὶ Σωτηρίου Κοσσυβάκη, ἔφθασεν εἰς Καρβασαράν τὴν ἐπομένην, ὅπου ἔλαβε θέσιν εἰς τὸ Ἐπιτελεῖον τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ Δυτικῆς Ἑλλάδος.

Ἡ προαναφερθεῖσα διακήρυξις ἔχει ὡς ἐξῆς :

Ἐν Ξεροκάμπω Βελετζικοῦ τῆ 28 Μαρτίου 1878

Ἡ

Προσωρινὴ Κυβέρνησις τοῦ Ραδοβυζίου καὶ Τζουμέρκων,

Καὶ οἱ Ὀπλαρχηγοὶ τῶν Ἐπαναστατικῶν Σωμάτων

Πρὸς

Τὴν Ἐλευθέραν Πατρίδα καὶ τὰς Εὐρωπαϊκὰς Δυνάμεις.

Ἐν μέσῳ τοῦ Ἐπαναστατικοῦ στρατοπέδου καὶ ἐνώπιον τετρακοσίων ἐπαναστατῶν, οἱ ὅποιοι παραδέχονται καὶ ἐπιδιοκίμαζουσι τὰ κατωτέρω ἀναφερόμενα,

Διακηρύττομεν καὶ ψηφίζομεν

Ὅτι κατόπιν τῶν φοβερῶν δεινοπαθημάτων, τὰ ὅποια ὑπεφέραμεν καὶ ὑποφέρομεν παρὰ τῶν Τούρκων, τῆς γενικῆς καταστροφῆς τῶν χωρίων ἡμῶν, τῆς διαρπαγῆς τῶν περιουσιῶν μας, τοῦ χυθέντος αἵματος τῶν ἀθῶων τέκνων καὶ γυναικῶν μας, ἐκ τῶν ὁποίων ὅσα διέφυγον τὸν θάνατον πλανῶνται εἰς τὰ ὄρη ἄστεγα καὶ ἄνευ τροφῆς ἀποθνήσκουν ἐκεῖ ἐκ τῆς πείνης καὶ τοῦ ψύχους.

1) Ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ ζήσωμεν πλέον μὲ τοὺς Τούρκους.

2) Ὅτι θὰ μείνωμεν εἰς τὰ ὄπλα μέχρις ὅτου ἡμεῖς καὶ τὰ τέκνα μας ἐπιτύχομεν τοὺς πόθους καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τὴν ὅποιαν διὰ τῶν ὄπλων καὶ τοῦ αἵμα-

τος καὶ ἡμῶν καὶ τῶν τέκνων ἡμῶν ἐδηλώταμεν καὶ δηλοῦμεν ἥτοι τὴν ἀπόσεισιν τοῦ Τουρκικοῦ ζυγοῦ καὶ τὴν μετὰ τῆς ἐλευθέρως Ἑλλάδος Ἑνωσίν-μας.

3) Ὅτι διαμοιράζομεν τὴν Ἐθνικὴν γῆν μετὰ τῶν ἐπαναστατῶν.

4) Ὅτι ἂν ἡ Ἀγία Τριάς καὶ ἡ Πανηγία βοηθήσῃ τὴν ἐπανάστασιν καὶ ἐκπληρωθῶσιν οἱ πόθοι μας καὶ ἴδομεν τὴν Πατρίδα ἐλευθέρως, θὰ δώσωμεν πᾶσαν συνδρομὴν, καὶ ἀμοιβὴν καὶ θὰ ἀναλάβωμεν δημοσίως δαπάνη τὴν διατήρησιν καὶ τὴν ἀνατροφὴν τῶν ὀρφανῶν τέκνων καὶ γυναικῶν τῶν πεσόντων εἰς τὰς μάχας.

5) Ἐκφράζομεν τὴν βαθεῖαν ἡμῶν εὐγνωμοσύνην πρὸς τὴν ἐλευθέρως Ἑλλάδα διὰ τὴν βοήθειαν τὴν ὁποῖαν μᾶς παρέχει καὶ τοὺς γενναίους ἐθελοντάς τῆς ἐλευθερίας, οἵτινες ἔρχονται νὰ συνταυτίσωσι τὴν τύχην των μεθ' ἡμῶν καὶ νὰ δώσωσι τὸ αἷμα των ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς τυραννουμένης πατρίδος μας.

6) Παραδίδομεν τὰ τέκνα καὶ τὰς γυναῖκας μας εἰς τὰ φιλόφροντα αἰσθητάματα τῶν ἀδελφῶν μας ἐλευθέρως Ἑλλήνων ἡσυχιοὶ ὅτι θὰ λάβωσιν πᾶσαν περίθαλψιν.

7) Κηρύττομεν πόλεμον ἐξοντώσεως κατὰ τῆς Τουρκικῆς Κυριαρχίας καὶ προσκαλοῦμεν πάντας τοὺς ἀδελφοὺς Ἡπειρώτας νὰ λάβωσι τὰ ὅπλα κατὰ τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ καὶ νὰ μᾶς συντρέξωσιν εἰς τὸ πατριωτικὸν ἔργον τὸ ὁποῖον ἀνελάβομεν.

8) Ἀνομολογοῦμεν τὸν σύνδεσμον τῆς ἐπαναστάσεως, Θεσσαλίας, Μακεδονίας Κρήτης καὶ Ἡπείρου καὶ παρακαλοῦμεν τοὺς ἀδελφοὺς ἐπαναστάτας νὰ μᾶς δώσωσι πᾶσαν συνδρομὴν τὴν ὁποῖαν εἶναι δυνατὸν νὰ μᾶς δώσωσι δηλοῦντες ὅτι εἴμεθα πρόθυμοι νὰ ἐνεργήσωμεν ὅτι δυνάμεθα καὶ ἤθελον μᾶς ζητήσῃ.

9) Ἰκετεύομεν τὴν φιλοφροσύνην τῆς ἐλευθέρως πατρίδος καὶ τῶν Εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων νὰ προστατεύσωμεν τὰ τέκνα μας κατὰ τῶν ὁμοτήτων τῶν Τούρκων καὶ νὰ βοηθήσωσιν ἡμᾶς.

Ἀνεγνώσθη ἐνώπιον 400 ἐπαναστατῶν ἐν μέσῳ βαθείας συγκινήσεως καὶ ἐπευφημιῶν, ἰδία εἰς τὰ μέλη τὰ κηρύττοντα τὴν ἔνωσιν μετὰ τῆς ἐλευθέρως Ἑλλάδος ἐδηλώθη ὅτι τὰ ἀνωτέρως εἶναι ἡ ἀληθὴς ἐκφρασις τῶν πόθων τῶν ὀπλαρχηγῶν καὶ τῶν ἐπαναστατῶν οἵτινες κατέχουσι θέσεις μακρὰν εἰς Σκουληκαριὰν καὶ ἄλλαχοῦ καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ προσέλθωσι καὶ ὑπογράψῃ.

Ἐν Ἐηροκάμπῳ Βελενζικοῦ

Ἡ Προσωρινὴ Κυβέρνησις Ραδοβυζίου καὶ Τζουμέρκων

καὶ Ὀπλαρχηγοὶ τῶν Ἐπαναστατικῶν Σωμάτων

Καὶ ἐτέθη ἡ σφραγίς

Πρόεδρος Προσωρινῆς Κυβερνήσεως
ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ

Μέλη

Στασινὸς Παπαδόπουλος

Γεώργιος Κοσσυβάκης

Οἱ Ὀπλαρχηγοὶ
Ἐμὶν Κοριτσαῖος

Ταγματάρχης

Ὀπλαρχηγὸς Νικόλαος Ματζούκης

Φώτης Κοντονίκας

Σ. Ἰωαν. Κοσσυβάκης

Παρακαλοῦμεν τὴν φιλοπάτριδα Δημοσιογραφίαν τῆς Ἑλλάδος νὰ δεχθῇ καὶ καταχωρήσῃ τὸ παρόν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως

Ἀναγνώστης Ν. Μαυρογιάννης